

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania

Przedmiot: Muzyka

Klasa: 5

Rok szkolny: 2017/18

Nauczyciel: Marek Lebdowicz

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Nowym Sączu

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Na dobry początek. Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem i Zeszytem ucznia. Piosenka <i>Powakacyjny blues</i> oraz zabawa <i>Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe</i> służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Umiem już grać. Doskonalenie umiejętności gry na instrumentach melodycznych. Poznanie rodziny fletów i dzwonków	<ul style="list-style-type: none"> - gra gamę C-dur w górę i w dół - wykonuje w grupie utwory: <i>Siedzi sobie zając pod miedzą, Oda do radości</i> - wymienia nazwy odmian fletów 	<ul style="list-style-type: none"> - gra solo utwory: <i>Siedzi sobie zając pod miedzą, Oda do radości</i> - rozpoznaje brzmienie odmian fletów w słuchanych przykładach
Formy ABA i ABA ₁ . Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA ₁	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i> - porusza się przy muzyce z rekwizytem - wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA₁ 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w słuchanym utworze formy ABA i ABA₁ - wskazuje różnice między formami ABA i ABA₁ - przekształca strukturę ABA w ABA₁
Przedtakt i tajemnicze muzyczne znaki. Zastosowanie przedtaktu, repetycji, volty, <i>da capo al fine</i> i fermaty	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrówkę</i> - gra utwór <i>Na skróty</i> - wyjaśnia, co to jest przedtakt - wymienia nazwy omówionych oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrówkę</i> - wyjaśnia omówione oznaczenia stosowane w zapisie nutowym - wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne
Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe w układzie wielogłosowym	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i> - śpiewa w grupie kanon <i>Wiwat szkoła i nauczyciele</i> w układzie dwugłosowym - improwizuje prosty układ ruchowy do słuchanego utworu - podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i> - wykonuje w grupie kanon <i>Wiwat szkoła i nauczyciele</i> w układzie trzy- i czterogłosowym - realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do słuchanej muzyki - podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie jeden głos na instrumencie melodycznym
Warsztat muzyczny. Utrwalenie wiadomości i umiejętności uzyskanych na lekcjach 1–5	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 1–5) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wolno, szybciej, coraz szybciej. Tempo w muzyce i jego rodzaje	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje <i>Rapowankę</i> z odpowiednimi zmianami tempa - wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i> - tłumaczy, do czego służy metronom 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia rodzaje tempa i jego zmiany - określa tempo słuchanych utworów - wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>
Muzyczny ping-pong – artykulacja. Sposoby	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Raz staccato, raz legato – co ty na to?</i>	- śpiewa solo piosenkę <i>Raz staccato, raz legato – co ty na to?</i>

wydobywania dźwięku i ich oznaczenia muzyczne	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>artykulacja</i> - śpiewa z odpowiednią artykulacją melodię <i>Kukułeczka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje artykulacji w słuchanych utworach - gra na flecie melodię <i>Kukułeczka</i> z odpowiednią artykulacją
Na okrągło. Budowa ronda	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa refren piosenki <i>Na okrągło</i> - wykonuje refren ronda tanecznego do piosenki - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rondo, refren, kuplet</i> - gra w grupie utwór <i>Minirondo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa piosenkę <i>Na okrągło</i> - improwizuje ruch w kupletach ronda tanecznego do piosenki - rozpoznaje refren i kuplety w słuchanym utworze - przedstawia formę ronda środkami pozamuzycznymi - gra solo kuplety utworu <i>Minirondo</i>
<i>Dzisiaj wielka jest rocznica...</i> Pieśni żołnierskie i legionowe	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa jedną z pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i> - wymienia tytuły pieśni legionowych - określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych - wykonuje na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa pieśni: <i>Pierwsza Brygada, Piechota</i> - układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>
Elementy muzyki. Podsumowanie wiadomości na temat rytmu, melodii, dynamiki, tempa, barwy, harmonii i formy muzycznej	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa <i>Piosenkę plemienia Tiki-Tonga</i> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>elementy muzyki, harmonia, forma muzyczna</i> - wymienia siedem elementów muzyki: rytm, melodię, tempo, dynamikę, harmonię, barwę, formę - gra utwór <i>Instrumentalne Tiki-Tonga</i> na flecie lub dzwoneczkach 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia elementy muzyki - rozpoznaje elementy muzyki w słuchanych utworach - rozpoznaje i objaśnia oznaczenia w zapisie nutowym utworu <i>Instrumentalne Tiki-Tonga</i>
Warsztat muzyczny. Utrwalenie wiadomości i umiejętności opanowanych na lekcjach 7–11	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 7–11) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i> - gra kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i> - wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kulturowane w jego rodzinie i w regionie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda, pastorałka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i> - gra pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i> - wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki
<i>Kolędować małemu...</i> – kolędy i pastorałki. Wspólne kolędowanie	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa kolędę <i>Bóg się rodzi</i> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pastorałkę <i>Oj, Małuśki</i> (melodię oraz poszczególne głosy rytmiczne z partytury)

	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje słuchane kolędy - wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach - wyjaśnia znaczenie terminu <i>triola</i> - charakteryzuje zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską
W zimowym nastroju. Nastrój w muzyce	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Maluje zima</i> - określa nastrój słuchanych utworów - maluje zimowy pejzaż do muzyki S. Moniuszki 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Maluje zima</i> - realizuje zabawę „Jaki to nastrój?” - opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem słuchanej muzyki
Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i> - podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina - wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i> - opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w infografice „Z albumu Pani Justyny: Fryderyk Chopin – lata młodości i nauki” - wyjaśnia, czym różni się mazurek od mazura
Na wielu strunach – instrumenty strunowe. Podział instrumentów strunowych oraz muzyka kameralna	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Dziękuję, panie Fortepianie</i> - wymienia instrumenty strunowe z podziałem na poszczególne grupy - wyjaśnia znaczenie terminu <i>muzyka kameralna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Dziękuję, panie Fortepianie</i> - rozpoznaje brzmienia wybranych instrumentów strunowych - opowiada o historii powstania instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika - podaje przykłady zespołów kameralnych i ich nazwy (duo, trio, kwartet itd.)
Warsztat muzyczny. Utrwalenie wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach 13–17	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 13–17) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Na ludowo u sąsiadów – Słowacja, Czechy, Litwa, Ukraina. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i> - tańczy polkę krokiem podstawowym - charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Litwy i Ukrainy - gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje akompaniament do piosenki <i>Tańcuj, tańcuj</i> zgodnie z partyturą - rozpoznaje cechy ludowej muzyki czeskiej, litewskiej i ukraińskiej w słuchanych utworach - układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>
Na ludowo u sąsiadów – Rosja i Niemcy. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa pierwszy głos piosenki <i>Żuraw</i> - charakteryzuje muzykę ludową Rosji i Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w dwugłosie piosenkę <i>Żuraw</i> - gra melodię piosenki <i>Żuraw</i> - rozpoznaje cechy ludowej muzyki rosyjskiej i niemieckiej w słuchanych utworach
Muzyka średniowiecza i renesansu. Podstawowe wiadomości o muzyce	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa pierwszy głos psalmu <i>Nieście chwałę, mocarze</i> - wyjaśnia znaczenie terminu 	<ul style="list-style-type: none"> - gra w dwugłosie psalm <i>Nieście chwałę, mocarze</i> - rozpoznaje cechy muzyki

średniowiecznej i renesansowej	<i>psalm</i> - omawia muzykę średniowiecza i renesansu na podstawie ilustracji i osi czasu	średniowiecznej i renesansowej w słuchanych utworach - omawia polską muzykę renesansową na podstawie infografiki i wyjaśnia znaczenie określenia <i>złoty wiek muzyki polskiej</i> - improwizuje ruch taneczny do utworu <i>Szewczyk</i>
Śpiewajmy razem – zespoły wokalne. Wykonawcy muzyki wokalne, zespoły kameralne, rodzaje chórów	- śpiewa w grupie partie chóralne piosenki <i>Solo, w chórze czy w duecie?</i> - wymienia wykonawców muzyki wokalne - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokalna, solista, zespół wokalny, chór, a cappella</i>	- śpiewa partie solowe i duety z piosenki <i>Solo, w chórze czy w duecie?</i> - rozpoznaje rodzaje chórów w słuchanych utworach
Warsztat muzyczny. Utrwalenie wiadomości i umiejętności opanowanych na lekcjach 19–22	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 19–22) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Pisanki i palmy. Tradycje oraz zwyczaje wielkopostne i wielkanocne	- śpiewa w grupie piosenki <i>Wieziemy tu kogucika, Gaiczek</i> - wymienia polskie i europejskie zwyczaje wielkanocne	- śpiewa solo piosenki <i>Wieziemy tu kogucika, Gaiczek</i> - omawia zwyczaje wielkanocne na podstawie infografiki - gra melodię jednej z poznanych piosenek
Jan Sebastian Bach – barokowy wirtuoz. Jan Sebastian Bach na tle muzyki okresu baroku	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Wielki Jan Sebastian Bach</i> - omawia życie i twórczość J.S. Bacha na podstawie wiadomości z podręcznika - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>polifonia, wirtuoz</i> - omawia budowę klawesynu i organów na podstawie infografiki	- śpiewa solo piosenkę <i>Wielki Jan Sebastian Bach</i> - omawia życie i twórczość J.S. Bacha na podstawie infografiki - porównuje budowę klawesynu i organów oraz zalicza te instrumenty do odpowiednich grup
Muzyka i przyroda. Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Mokro</i> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i> - układa utwór perkusyjny ilustrujący odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku - pracuje w grupie tworzącej opowiadanie do słuchanej muzyki	- śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i> - rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w słuchanych utworach - wymyśla opowieść stanowiącą program utworu muzycznego - układa i wykonuje muzykę do ilustracji
Na majówkę. Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrumentami perkusyjnymi	- wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Na majówkę</i> - realizuje rytmy tataizacją i	- śpiewa solo piosenkę <i>Na majówkę</i> - wykonuje akompaniament do piosenki

	gestodźwiękami - tańczy do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>	- gra <i>Majówkową poleczkę</i>
Stanisław Moniuszko i polska opera narodowa. Sylwetka Stanisława Moniuszki. Opera jako forma muzyczna	- omawia życie i twórczość S. Moniuszki na podstawie wiadomości z podręcznika - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opera, aria, libretto</i> - omawia formę opery	- gra melodię pieśni <i>Prząśniczka</i> - opowiada o budowie i przygotowaniu spektaklu operowego na podstawie infografiki - wymienia nazwiska najwybitniejszych twórców operowych
Warsztat muzyczny. Utrwalenie wiadomości i umiejętności opanowanych na lekcjach 24–28	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 24–28) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
O rodzinie w rytmie rock and rolla. Rock and roll. Tworzenie portretów dźwiękowych	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i> - charakteryzuje rock and rolla - wykonuje krok podstawowy rock and rolla	- śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i> - tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki - gra akompaniament do rock and rolla
Przy ognisku, czyli o akompaniamentcie. Funkcja i rodzaje akompaniamentu	- śpiewa piosenki <i>Płonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i> - wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament, burdon</i> - wymienia rodzaje akompaniamentu (burdon, akompaniament rytmiczny, akompaniament harmoniczny) - realizuje partyturę utworu <i>Stokrotka</i>	- śpiewa piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym - charakteryzuje omówione rodzaje akompaniamentu
Muzyczny kwiz – klasowa gra dydaktyczna sprawdzająca wiedzę muzyczną	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wakacje</i> - bierze udział w klasowej grze dydaktycznej „Muzyczny kwiz”	- śpiewa solo piosenkę <i>Na wakacje</i>

Kryteria oceniania

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena proponowana przez nauczyciela powinna przede wszystkim motywować młodego człowieka do nauki i działań muzycznych.

Przy ewaluacji trzeba uwzględnić różne formy aktywności ucznia (odtworzenie, muzykowanie, tworzenie), przy czym nie należy oceniać jego zdolności, a jedynie jego postępy i zaangażowanie oraz włożoną przez niego pracę. Ważna jest również informacyjna funkcja oceny. Powinna ona bowiem zaznajamiać ucznia (oraz osoby zainteresowane, np. jego rodziców bądź opiekunów) z postępami, jakich dokonał w danym okresie.

Ocenie powinny podlegać:

1) umiejętności w zakresie:

- śpiewania;
- grania na instrumentach;
- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- formułowania wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza muzyczna dotycząca:

- zagadnień teoretycznych (znajomość podstawowych terminów muzycznych i umiejętność ich stosowanie w wypowiedziach o muzyce);
- biografii i twórczości kompozytorów;
- aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
- zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) postępy, zaangażowanie w działania muzyczne, w tym:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- umiejętność pracy w grupie (współpraca i wzajemna pomoc);
- prezentacja dokonań;
- kreatywność.

Kryteria oceniania skorelowane ze stopniami szkolnymi.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- zdobywa dodatkową wiedzę dzięki wykorzystaniu różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne działania i projekty;
- potrafi zagrać melodie zamieszczone w podręczniku oraz inne proste utwory na flecie lub dzwoneczkach, keyboardzie, gitarze;
- umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz z innych źródeł;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe;
- jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych;
- bierze czynny udział w pracach szkolnego lub poza szkolnego zespołu muzycznego lub chóru.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- potrafi zagrać większość melodii zamieszczonych w podręczniku na flecie lub na dzwoneczkach, keyboardzie, gitarze;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek z podręcznika;
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie lub dzwoneczkach;
- śpiewa poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe z akompaniamentem;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu podstawowym wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wyjaśnia najważniejsze zagadnienia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwoneczkach;
- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki zamieszczone w podręczniku;
- z reguły odrabia prace domowe;
- zazwyczaj ze skupieniem słucha koncertów muzycznych.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wykonuje proste ćwiczenia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory zamieszczone w podręczniku;

- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- odrabia proste prace domowe;
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie wykonuje prostych ćwiczeń nawet z pomocą nauczyciela;
- nie podejmuje prób zagrania melodii na instrumencie melodycznym;
- odmawia wykonania jakiegokolwiek piosenki;
- jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegokolwiek, nadrobić braki, poprawić oceny.